

לידיהם. סכום של 5000 דולאר, במוזמן. כך, בצורה עקיפה, אוזכרה לראשונה פעילותו של הרב יששכר דב ברגמן, כמי שעסק באחת המיצוצות החשובות ביותר: מציאת ילדים לאימוץ. לרב ברגמן לא היה, כמובן, כל קשר לפעילות בלתי-חוקית של הצלמת ילדים מישראל, אם היתה כזו בכלל. כפי שחשדו חתומים שילדיהם בעל-מו, הוא, בסך-הכל, דאג למישפחות חשודות הילדים שבקהילתו.

בהקשר שינה לגמרי צף וצלה שמו של הרב ברגמן עוד לפני שהתפוצצה פרשת בתי-האבות שלו, הנחקרת עתה הן על-ידי ועדה מיוחדת של הסינאט האמריקאי והן על-ידי ועדה של בית-המחוקקים התחתון של מדינת ניו-יורק. היה זה בקשר לפרשת שפיגל או, כפי שהיא מוכרת יותר, "סר" שת-תלגיבורים, שהתפוצצה ב-1963.

ידידיו הטובים של רפאל

הורה שפיגל, מעסקניה הבכירים של המפד"ל, כיהן או כסגן-מזכ"ל משרד-הבריאות. הממונה עליו היה יצחק רפאל, או סגן שרי-הבריאות. שפיגל היה אחד ממגייסי הכספים העיקריים של קרנות המפד"ל. הוא הואשם והורשע בגביית שוחד מקבלני בניין ואדריכלים תמורת חלקם בבניית בית-החולים תל-גיבורים בחולון. על זה נשפט והוכנס לכלא. במהלך המישפט, שסיכן את המשך ה-

בה, והרב ד"ר יששכר דב ברגמן, מה שמאחר את שניהם, נוסף להיותם רבנים, דוקטורים ומפעילי תנועת המזרחי העולמית, הוא ילדותם הקרובה של השניים ליצחק רפאל. מי שמכהן כיום כשר-הדתות בממשלת-ישראל, במשך שנים היו השניים מהפעילים הנמרצים ביותר למען מוסד הרב-קוק, המוסד התורני שהוא בן-טיפוחו של יצחק רפאל, שגם עומד בראש. רוזנבאום היה מראשי התורמים והמת-רימים למען מוסד זה, תרם בנמנו גם סכום ניכר מכספו להקמת אולם מפואר במוסד, להנצחת זיכרם של בני קהילתו, קהילת קליין-ורדיין בהונגריה.

הרב ברגמן, לעומת זאת, כיהן כנשיא יידי המוסד, אשר הוציא לאור את ספרו החשוב בענייני ההלכה, "כתוב שם...". שמו של טיבור רוזנבאום הוזכר בשעתו על-ידי השבועון האמריקאי לייף, כמי שקשור לעסקי סינדיקאט הפשע האמריקאי - המאפיה. לטענת הלייף היברחו כספי המאפיה מארצות-הברית בגלל חשש משילטונות מס-ההכנסה האמריקאיים. חלק מכספים אלה הוברחו לשווייץ והגיע לבנק של טיבור רוזנבאום אשר, לטענת הלייף, שימש אחד מצינורות-הכספים של המאפיה.

קשריהם של שני הדוקטורים הרבנים עם מוסד הרב קוק לא היו חד-סיטריים. כך, למשל, זכה ברגמן בתואר הדוקטור ראט שלו מטעם הישיבה יוניברסיטי בניו-יורק בזכות סיפרו שהוצא לאור על-ידי מוסד הרב קוק, שהתקבל כדיטרטציה ל-

ברגמן

הרב המכהן כנשיא, המזרחי בארצות-הברית, שהחושד על-ידי העיתונות האמריקאית בכך שהיה, "הרבי של המאפיה". עסקי בתי-החוקים שלו הפכו לשערורייה לאומית בארצות-הברית, נחקרים עתה ע"י ועדות-חקירה ממלכתיות.

שפיגל ריצה את עונש-המאסר שחולט עליו, השתחרר והפך לטוען-רבני. חיו שני ציפו כי אחרי שיחלרו יתחיל שודות רבים, על אלה שנשטוהו בעת צרתו והשי-ליכוהו לכלבים. אולם שפיגל שומר על שתיקתו עד עצם היום הזה. "אם יפתח את פיו איפעם, עלולים רבים מראשי המפד"ל למצוא את עצמם בצרות", אומ' רים ידידי.

לדברי יודעי-דבר חיו שני אנשים שהצ' ליהו לשכנע את יהודה שפיגל לנצור את לשונו. חיו אלה הרב ד"ר טיבור רוזנבאום, בעליו של חבנ'ס הבינלאומי לאשדף אונ' -

טיבור

רוזנבאום, שבגלל עיסקות החברות הוואדוציות שלו נגרמו לחברת לישראל, לצי"ם ולבתי-החוק הפסדים של עשרות מיליוני דולרים, חיה יחד עם הרב ברגמן, מהתורמים לקרנות החשאיות של המפד"ל, ששימשו למימון עיסקות.

עבור משרד-הבריאות, יבואנים אחרים שהיו קשורים במשרד-הבריאות התלוננו על העדפת חברו זו. חברת הלווי, שזכ" תה בהעדפה, היתה שייכת כפי שניתן לנחש, לטיבור רוזנבאום.

קשר פוליטי

כמו לכל מיסלגה בישראל אמכבדת את עצמה, חיו גם למפד"ל קרנות חשאיות, שהיו קשורות ישירות או בעקי-פין לעסקניה הבכירים של המיפלגה, לצו-רך מימון פעולות שונות, שהשתיקה יפה להן. הדוקטורים טיבור וברנארד חיו מראשי הממנים של קרנות אלה, ולא ייפלא על כן ששניהם זכו להיבחר לנשיאות העולמית של תנועת המזרחי, יחד עם הרב אביגדור ציפרשטיין, נכדו של הרב ריינס, ממיסדי תנועת המזרחי. הרב ציפרשטיין, אמריקאי היושב בירושלים, חר' דיע לא מכבר כי בעיקבות השערוריות האחרונות, הוא עומד להתפטר מכל תפי-קידיו.

צד אחר של קשרי הרב ברגמן קשור ברקע המישפחתי שלו. לברנארד ברגמן יש שני בנים ושתי בנות. אחת מבנותיו נשואה לרב האמריקאי עמרם קש, קר-שיצקי, שהיה פעיל בעסקי בתי האבות שלו חותנו. בן אחר שלו מאיר, ממולח וזריו כמו אביו, נשא בשעתו לאשה את בתו של אדולף צויה, יהודי דתי מהונגריה, שניסה בשעתו להיקלט בארץ, ירד למינכן שבגרמניה ועשה שם הון רב. אולם שני ילדיו האחרים, בנו סטנלי (שלמה) ובתו הצעירה, נשואים לאחות ואח, ילדיו של ר' שמעל'ה המפורסם מווינה, אוסטריה. ר' שמעל'ה אינו אלא הבני-קאי שמעון מוסקוביץ, יהודי קטן, גייני-

בביתו של מחותנו זה הסתתר הרב ברג' מן במשך מיספר שבועות, עד שחזר חי-שבע לארצות-הברית כדי לנסות לאי-לחם נגד מבקריו וחוקריו, נגדם הוא טוען כי קשרו כנגדו קשר פוליטי, על רקע המאבק בתוך סניף המיפלגה הדמוקרטית של ניו-יורק.

כך שאין לראו לעתידו של הרב ברג' מן, גם אם התמוטטה אימפריית בתי-האבות ומוסדות המחסו שלו בניו-יורק, עדיין יש לו עורף כלכלי מוצק. מי ש' עלול להיפגע מפרשת ברגמן יותר מחבר ברגמן עצמה, היא היהדות האמריקאית, שהגילויים הנחשפים בחקירת השערוריית אינם מוסיפים לה כבוד.

בשעתו, בעת שהאיטלקים נתנו את הד-טון והיו שליטי המאפיה האמריקאית, היה אחד מכינויי סינדיקאט הפשע קוזה נוסטרה - העניין שלנו. עתה, לאור הדי-החשדות הפומביות של שניים ממנהיגי היהדות הדתית בארצות-הברית בקשריהם על קשריהם עם עסקי המאפיה, נוטים יותר ויותר אמריקאים לכנות את סינדי-קאט הפשע בכינוי חדש - כושר גוסטרה.